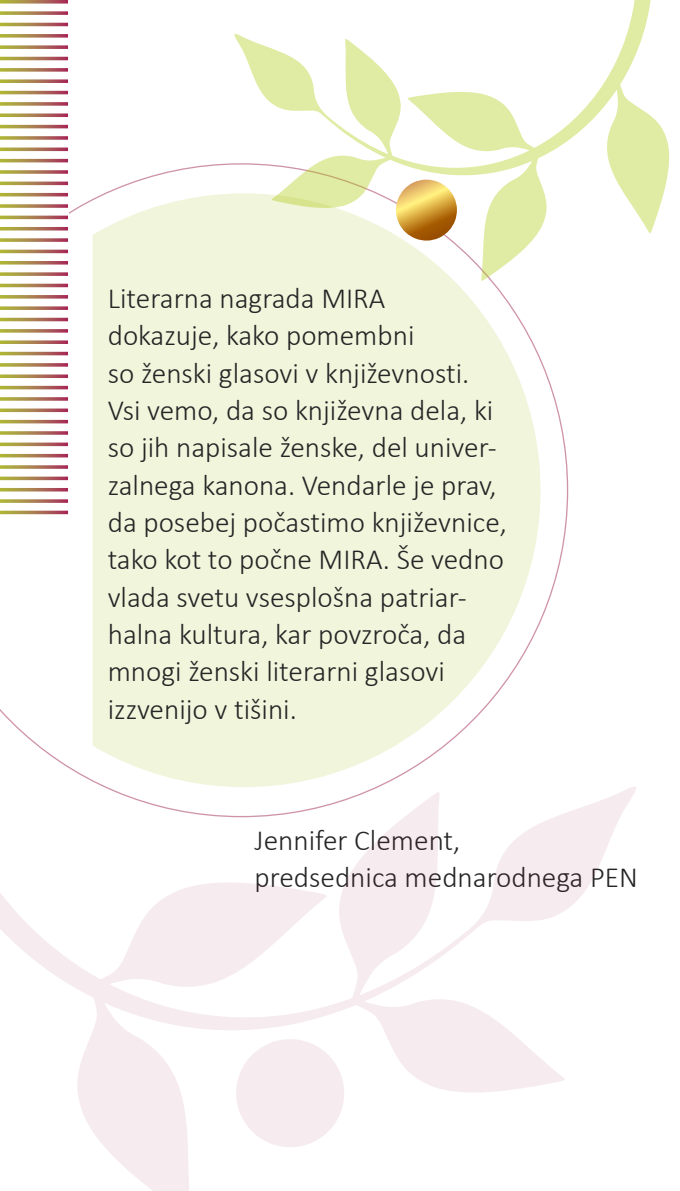

Ženski odbor
Slovenskega centra PEN

Literarna nagrada
MIRA
za leto 2016

Literarna nagrada MIRA dokazuje, kako pomembni so ženski glasovi v književnosti. Vsi vemo, da so književna dela, ki so jih napisale ženske, del univerzalnega kanona. Vendarle je prav, da posebej počastimo književnice, tako kot to počne MIRA. Še vedno vlada svetu vsesplošna patriarhalna kultura, kar povzroča, da mnogi ženski literarni glasovi izzvenijo v tišini.

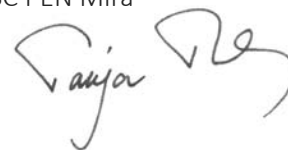
Jennifer Clement,
predsednica mednarodnega PEN

Četrta nagrada MIRA

za izjemne dosežke na področju književnosti in osebnotne drže v prizadevanjih za sožitje med slovenskimi književniki in književnicami ponovno udejanja temeljno poslanstvo Ženskega odbora slovenske sekcije PEN Mira – enake možnosti, pozitivna diskriminacija ter odpiranje slovenskega Parnasa kot prostor prijateljskega dialoga med spoloma. Nedvomno je literarna nagrada MIRA močno vplivala na slovenski književni prostor, saj opažamo, da literarnih nagrad niso več deležni le ustvarjalci, temveč tudi ustvarjalke, ki smelo in vrhunsko odpirajo nove teme z novimi prijemi.

Ko četrtič prebiramo dela petih nagrajenk, ugotovljamo, da so naše žirije zelo pogumne. Nagradijo ne le književnost, temveč tudi družbeni vpliv, ki ga predstavljata delo in osebnost nagrajenke. Medtem ko je **Jolka Milič** ambasadorica slovenske književnosti v Italiji, je **Maja Haderlap** v romanu *Angel* pozabe izpovedala vso dvojnost svoje umetniške eksistence na avstrijskem Koroškem. Lanska nagrajenka, kantavtorica **Ksenija Jus**, pa glasbo in poezijo povezuje v močno miroljubno sporočilo. Tudi letos bo literarna nagrada MIRA presegla meje literarnega. Nagradila bo enega zadnjih režijskih slavčkov, **Silvano Paletti**, in plodovito književnico **Svetlano Slapšak**, tudi borko za enakopravnost spolov.

Tanja Tuma,
vodja ŽO SC PEN Mira

Vivo
catering

NIKE
WORLD CLUB
INTERNATIONAL

Izdal: ŽO SC PEN MIRA

Uredila: Tatjana Pregl Kobe • Lektoriral: dr. Jože Gasperič • Oblikovala: Andrejka Čufer
Ljubljana, 6. 12. 2016

Silvana Paletti

Slovenska režijanska pisateljica, pesnica, pripovedovalka režijanskih ljudskih pesmi Silvana Paletti se je rodila 23. oktobra 1947 v Reziji v Italiji. V osnovno šolo je hodila v Reziji ter maturirala na srednji zdravstveni šoli v Vidmu. Piše pesmi, pravljice in pripovedke v rezijanščini, italijanščini in furlanščini, prevaja in raziskuje režijansko izročilo. Njeno najbolj znano delo je trijezična pesniška zbirka *Rozajanski serčni romonenj / La lingua resiana del cuore / Režijanska srčna govorica*, ki je izšla leta 2002. Piše v slovenskem režijanskem narečju, v zadnjem obdobju pa svojo uglasbeno poezijo tudi poje. Leta 2009 je v trijezični brošuri *Rezija naša* z Renatom Qagliom objavila nekaj pesmi, leta 2010 pa je pri slovenskem PEN-u izšla trijezična *Poezija iz Režije – poetry from Val Resia*. Leta 2014 je v sodelovanju z multimedijско umetnico Zvonko T. Simčič izdala zgoščenko *Mali rug/Glas neba*. Njene pesmi so prevedene v italijanščino, nemščino, slovenščino, angleščino, furlanščino in češčino ter vključene v različne antologije. Je upokojena in živi v dolini Režije.

PIHA VETAR

*Zapihni vetar
Riskrini, oglasi
skus za meglo
two podobo pokaži
napiši – napiši ostani!
Ostani šum, klump, glas, vasaje
od tve duše
ki ni dobi pokoje na sveto.
Napiši – napiši – ostani
ostani stuw – stuw šće stuw
ostani čudna igrača
od žwjoste.
Ostajke – mireže – pacote
klump – šum – snuwanje
od tve duše
ki nima pokoje na sveto.
Zapihni vetar – riskrini,
two podobo pokaži
oglasi šće – oglasi
pokaži two pokojo ki
nisi šće dobil.*

Svetlana Slapšak

Kritičarka, znanstvenica, antropologinja in doktorica antičnih študij se je rodila 18. januarja 1948 v Beogradu. Leta 1971 je diplomirala iz klasične filologije na Filološki fakulteti v Beogradu, leta 1975 je tam magistrirala in leta 1984 doktorirala. Na Inštitutu za književnost in umetnost v Beogradu je bila do leta 1988 znanstvena sodelavka. Leta 1986 je na Filozofski fakulteti v Ljubljani postala docentka za srbsko in črnogorsko književnost. Predavateljico in nekdanjo dekanjo fakultete za podiplomski humanistični študij v Ljubljani je akademska pot vodila po številnih svetovnih univerzah. Objavila je več kot petdeset knjig, več kot štiristo znanstvenih študij in več kot tisoč esejev. Prejela je več pomembnih mednarodnih nagrad. Njena biografija daje vpogled v intelektualno sceno zadnjih let Jugoslavije in časa nastanka novih držav, saj je režimom in ideologijam navkljub dosledno zagovarjala svojo humanistično misel, kar je bilo pomembno zlasti med balkanskimi vojnami, ko je bila z gibanjem *1000 žensk za mir* uvrščena tudi med nominirance za Nobelovo nagrado za mir. Živi in ustvarja v Ljubljani.

Marelice so redko dosegljive izven svoje, sicer kratke sezone v mesecu juliju, poleg tega pa niso preveč primerne za zamrzovanje: skratka, nočejo se prilagoditi našim novim potrošniškim navadam, natančneje naši razvajanosti. Z drugimi besedami bi lahko rekli, da nas marelica spomni na naravne cikle rasti, na izredno srečo, da smo preživeli še eno leto in doživeli še eno sezono enega izmed najbolj mamljivih vonjev in okusov, kar jih srečamo v naravi.

Ko se konča sezona pomaranč (ki jih shranijo in nato prodajajo čez vse leto), nastopi kratka sezona marelic in pokrajina je spet prekrita s plodovi v barvi sonca. Zdi se, da pomarančevci dobro delujejo proti parazitom in drugim boleznim, za katere je marelica zelo dovzetna. Občutljiva je tudi na pozne zmrzali, saj zgodaj cveti. Vse v zvezi z marelico nas poučuje o pozornosti, spoštovanju, skrbi in ljubezni, ki je začetek in rezultat opisanega. Če njen vonj, ki se mu preprosto ni mogoče upreti, spodbuja ljubezensko željo, skrb za marelico in njena kratkoživost opozarjata na odgovornost ljubezni.

(Kuhinja z razgledom: Marelica)

Foto: Jasenka Bulj

Miriam Drev

Pesnica, pisateljica, kritičarka, publicistka in prevajalka Miriam Drev se je leta 1957 rodila v Ljubljani. Diplomirala je iz primerjalne književnosti in angleščine na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Sedem let je z družino preživela na Dunaju, kjer sta nastali dve otroški knjižici in deloma njena prva pesniška zbirka *Časovni kvadrat* (2002). Sledile so še tri: *Rojstva* (2007), *Vodna črta* (2008) in *Sredi kuhinje bi rasla češnja* (1012). Napisala je tudi romana *V pozlačnem mestu* (2012) in *Nemir* (2014). Njen prevodni opus šteje več kot devetdeset izdaj. Živi in ustvarja v Ljubljani.

Foto: Janez Marolt

Maja Gal Štromar

Pesnica, pisateljica, prevajalka, igralka in gledališka pedagoginja Maja Gal Štromar se je rodila 26. avgusta 1969 v Novem mestu. Po končanem študiju na Filozofski fakulteti v Ljubljani, smer romanistika, italijanščina in francoščina, je na znani mednarodni šoli za gledališče Jacques Lecoq v Parizu končala študij gledališke igre. Izšlo je dvanajst njenih knjig, od tega štiri pesniške zbirke: *Goga 66000*, *Na pred pomlad mi reci ti*, *Že češnje čas*, *Amigdalino srce*, *Lju.beznica ali Svetloba po dekretu*. Leta 1991 je prejela Severjevo nagrado za igralske dosežke. Živi na Primorskem.

*Zabavišče okrog mene se razpušča,
vzdrževalci izklaplajo motorje,
čas je za odhod domov.*

*Brezimen večerni vrtiljak.
Malo še posedim. Vrvi obmirujejo,
potem postanejo
lahke.*

(Prostor)

*Ležim zvita v klobčič, kot mali čisti embrio
sem še vedno zgrbančeno usločena pred vrati.
Nisem se še rodila. Vrata so zapahnjena, a pod
njimi je drobna reža, izpod katere udara k meni
glas. Niti ni glas, temveč komaj slišna čudežna
glasba. Nekakšen spev, tako neverjetno druga-
čen, stkan iz nikoli do sedaj slišanih harmonij,
ki niso harmonije, ki so intervali tišine ...*

(Misli name, ko ti je lepo)

Polona Glavan

Pisateljica in prevajalka Polona Glavan je bila rojena 24. septembra 1974 v Ljubljani. Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je končala študij primerjalne književnosti in angleščine. Njene kratke zgodbe so uvrščene v več antologij, romaneskni prvenec *Noč v Evropi* (2001) je bil nominiran za nagrado kresnik. Leta 2004 je izšla njena zbirka kratkih zgodb *Gverilci*, istega leta je prejela nagrado zlata ptica. Njen roman *Kakorkoli* (2014) je bil nominiran za nagrado kresnik in kritiško sito. Prevaja iz sodobne ameriške, angleške in irske književnosti. Živi in ustvarja v Ljubljani.

Takrat je zgledalo neresnično, ko da ni v resnici izrečeno, ampak zapisano nekam v zrak, da lahko zamahneš z roko pa gre stran. Zdaj pa je vsaka črka težka pa neizbrisna, vtetovirana na kožo pa pod njo. Mars, morilec. Mars, zaprt. Mars, za zmeraj stran od mene, od mojega lajfa. Mars, za zmeraj v meni.

(Lili)

Foto: Aleksander Čufar

Alenka Jenstrle-Doležal

Pesnica, članica Društva pisateljev Slovenije in literarna znanstvenica Alenka Jenstrle-Doležal se je rodila leta 1959 na Jesenicah. Od leta 2002 živi v Češki republiki. Predava slovensko književnost na Karlovi univerzi v Pragi, kjer je organizirala več slovenističnih konferenc. Napisala je tri znanstvene monografije in objavila več zbirk pesmi in prozo: *Juditin most* (1991), *Temno mesto* (1993), *Pokrajine začetka* (1993), *Přeludy* (1996), *Zapisi za S. G.* (2006), *Pesmi v snegu* (2013) in *Pomen hiše* (2016). Že drugo leto je na Češkem organizirala festival slovenskih pesnic *Mladi mesec*.

*ali se mrtvi vračajo kot ptice
se zableščijo med vrsticami
zaskovikajo zacvilijo ali samo zapojejo
zakrakajo
se pojavijo z dvema čapljama na polju
z gotovostjo izstopijo iz tkiva pesmi
kot meglica ki se dviga tam daleč na obzorju ...*

(Dolga pesem za Tomaža Šalamuna)

Foto: Borut Krajnc

Erica Johnson Debeljak

Pisateljica, esejistka in prevajalka Erica Johnson Debeljak se je rodila 17. septembra 1961 v San Franciscu v Kaliforniji (ZDA). Leta 1993 se je preselila v Slovenijo, kjer se je poročila z Alešem Debeljakom. Knjigi esejev *Tujka v hiši domačinov* (1999) so sledile *Srečko Kosovel: Pesnik in jaz* (Študentska založba, 2004), zbirka kratkih zgodb *Tako si moj* (Mladinska knjiga, 2007), memoar *Forbidden Bread* (North Atlantic Books, 2009), *Prepovedani kruh* (Modrijan, 2010) ter romana *Antifa Cona in Tovarna koles* (Modrijan, 2012 in 2015). Je članica Društva slovenskih pisateljev. Živi v Ljubljani.

*Takrat še ni vedela, da je prizor v sodni dvorani
le farsa, namenjena zastraševanju, da bi ju
prisilil k molku in njega pripravili na prekrške,
ki jih je delal pozneje. To je bil manjkajoči
drobec, s katerim ji je danes postregel oče:
podatek, da je bilo vse skupaj le del širše
prevare.*

(Tovarna koles)

Foto: Andrejka Čufer

Sonja Koranter

Pesnica Sonja Koranter se je rodila 16. septembra 1948 na Dovjem. Do upokojitve je delala v Železarni Jesenice kot tajnica direktorja. Pesmi je pisala že v otroštvu in čeprav se je kasneje lotila pisanja romanov, kriminalk, zgodb, haikujev in pravljic, ni pisanja pesmi nikoli prenehala. Izdala je mnogo pesniških zbirk, med njimi *Zemljekrog* (2002), ki je prevedena v več tujih jezikov. Zadnja leta se posveča pisanju pravljic, do sedaj jih je izdala šestnajst. Za svoje literarno delo je bila nagrajena s Čufarjevo plaketo, priznanjem Občine Jesenice. Živi na Hrušici pri Jesenicah.

*Dan ni imel časa
niti noč svoje temne zavese,
ko se je vse drobilo, lesketalo,
teklo kot voda, valovalo kot morje.
Na tem prostoru je zraslo drevo.
Kdo je vsadil seme,
komu je vrtinec veselja prisluhnil,
zakaj je srebrna nit zvezdnega prahu
vdihnila življenje?*

(Mesečev lovec)

Mojca Kumerdej

Pisateljica, filozofinja in publicistka Mojca Kumerdej se je leta 1964 rodila v Ljubljani. S kolumnami, članki in kritikami pronicljivo spremlja dogajanje v uprizoritvenih umetnostih, intermedijski umetnosti in znanosti. Pri Študentski založbi (od leta 2014 založbi Beletrina) je izdala štiri knjige: roman *Krst nad Triglavom* (2001), zbirki kratke proze *Fragma* (2003) in *Temna snov* (2011) ter roman *Kronosova žetev* (2016). Leta 2006 je prejela kristal Vilenice za kratko zgodbo *Pod gladino* in leta 2016 Kočićevo pero za srbski prevod zbirke *Temna snov*. Živi in ustvarja v Ljubljani.

Kjer je denarja preveč, ima hudobec mnogo lažje delo kot v skromnejših okoljih, kjer se ljudje že zaradi revščine neprestano obračajo k Bogu, je razmišljalo ljudstvo. Bogatašem se lahko kmalu zazdi, da Boga niti ne potrebujejo, in kjer Boga ni, tam se najraje zloba cedi.

(Kronosova žetev)

Foto: Mateja Jordović Potočnik

Neža Maurer

Pesnica, pisateljica, novinarka, urednica in prevajalka Neža Maurer se je rodila 22. decembra 1930 v Podvinu pri Polzeli. Njen opus obsega številne knjige za otroke in mladino, prozo, prevode, uglasbene pesmi ter predvsem poezijo za odrasle, v katerih izpoveduje toplino in bolečino ljubezni. Izdala je več kot dvajset pesniških zbirk, več jih je izšlo v prevodih. Tudi sama je prevajala literaturo za otroke iz jugoslovanskega prostora. Njene pesniške zbirke so zelo priljubljene in vedno velike knjižne uspešnice, zato je izšlo tudi več izborov poezije. Po upokojitvi se je preselila v Škofjo Loko.

*Ne vem, kdo sem, ne kakšna sem.
Vsak, ki me sreča,
me ustvari po svoje, zase -
ko da je bog.*

*Gledam to svojo novo podobo
in ljubim človeka,
če me je ustvaril dobro in lepo
in ga sovražim,
če ustvari spako.*

(Ne vem kdo sem)

Marija Pirjevec

Slovenska in italijanska literarna zgodovinarica ter prevajalka Marija Pirjevec se je rodila 8. novembra 1941 v Sežani. Po diplomi na tržaški Filozofski fakulteti je predavala slovensko književnost na Univerzi v Trstu. Poleg akademskih obveznosti je skrbela za razvoj slovenistike, organizirala vrsto simpozijev in gostovanj slovenskih strokovnjakov ter delovala kot posredovalka slovenske kulture italijanskem svetu. Je avtorica knjig o slovenski, predvsem tržaški literaturi: *Tržaška knjiga* (2001), *Tržaški književni razgledi* (2011). Objavlja tudi v italijanščini. Živi in ustvarja v Trstu.

Na koncu kaže dodati, da ob vseh posebnostih, ki jih je mogoče zaslediti v sodobnem tržaškem literarnem dogajanju, razdalje med »zamejsko« in »matično« književnostjo nikoli niso bile in niso tako velike, da bi se resnično oddaljili od skupnih osnov. Pojem »zamejska literatura« je zato že dolgo neutemeljen in odveč.

(Tržaški književni razgledi)

Foto: Ivan Dobnik

Barbara Pogačnik

Pesnica, prevajalka in literarna kritičarka Barbara Pogačnik se je rodila leta 1973 v Ljubljani. Diplomirala je iz romanske filologije na Université Catholique de Louvain v Belgiji in magistrirala na univerzi Sorbonne – Paris IV. Je avtorica zbirk *Poplave* (MK, 2007), *V množici izgubljeni papir* (LUD Literatura, 2008), *Modrina hiše /The Blue of the House* (Študentska založba, 2013), *Alica v deželi plaščev* (MK, 2016). Gostovala na več kot štirideset mednarodnih festivalih, njene pesmi so vključene v različne antologije, nekatere so tudi uglasbene. Živi in ustvarja v Ljubljani.

*Mehki lasje ji prasketajo.
Zre v daljavo. Pod kožo ji na obrazu
vidim zastrupljeno kri.
Njene mehke rute ležijo v starem vonju.
V ves svoj vonj pride v hipu, roko položi
na ta čas, da bi pozdravila še enega,
s svežimi očmi, z roko v jutru.*

(Mehki, naelektreni lasje)

Foto: Šimen Zupančič

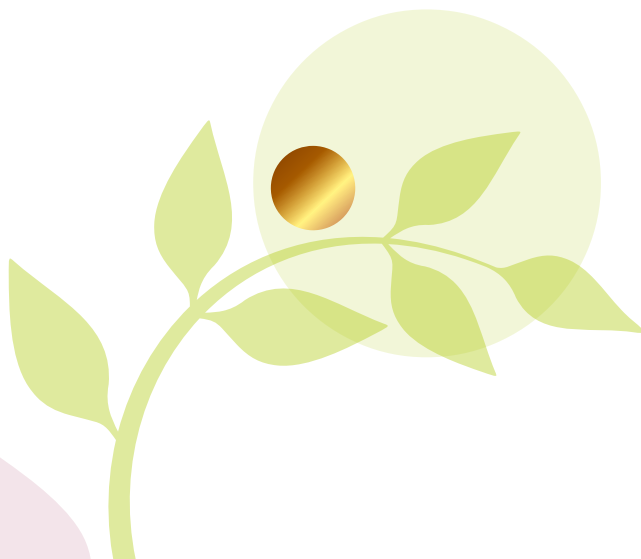
Alenka Puhar

Anglistka, pisateljica, publicistka in prevajalka Alenka Puhar se je rodila 4. februarja 1945 v Črnomlju. Klasično gimnazijo Poljane je obiskovala v Ljubljani, kjer je pozneje na Filozofski fakulteti tudi diplomirala iz anglistike in primerjalne književnosti. Po študiju je postala novinarka ter pri raznih časopisih in revijah delala do upokojitve. Vmes je zgodovino otroštva in poleg knjige o slovenskem otroštvu v 19. stoletju napisala v angleščini več študij za The Journal of Psychohistory. Napisala je več samostojnih knjig in nekaj pomembnih kot soavtorica. Živi v Ljubljani.

Rekla bi, da ne bi imel nič proti, ko bi bil to njegov portret ... Zamišljen učenjak, zatopljen v knjigo, sam v svojem svetu, z mogočno grivo belih las ... kot sveti Hieronim. In če to ne, zanesljivo očak. Modrec. Starozavezni velikaš. Evangelist. Patriarh. Dostojanstvenik ...

(Izidor Cankar – mojster dobro zasukanih stavkov)

Likovniki za nagrado MIRA 2016

Tina Dobrajc

»Ilustracija iz knjige Kurent«,
akvarel in akril na kartonu,
40 cm × 24 cm, 2015

Rodila se 17. februarja 1984 v Kranju. Leta 2007 je na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani diplomirala na oddelku za slikarstvo, kjer je leta 2011 končala tudi magistrski študij. Razstavlja samostojno in na skupinskih predstavitev. Leta 2011 je bila nominirana za nagrado ESSL, letos pa je prejela Jakopičevo priznanje za mlade umetnike in umetnice. Od leta 2014 je samozaposlena v kulturi kot samostojna ustvarjalka na področju slikarstva, prostorskih instalacij ter videa, občasno sodeluje tudi pri gledališki scenografiji in kostumografiji. Živi in ustvarja v Škofji Loki.

S svojim temnim, skoraj grotesknim načinom slikanja se je Tina Dobrajc v ilustracijah za knjigo »Kurent« prilagodila tako pravljичni kot znanstvenofantastični pripovedi. Besedilo je prevedla v občutene in v svoji grozljivosti lepe podobe, ki nagovarjajo v neposrednem jeziku temnega, nezavednega, arhaičnega, mitičnega.

*(Iz kataloga razstave v Mestni knjižnici Kranj:
Tatjana Pregl Kobe)*

Arjan Pregl

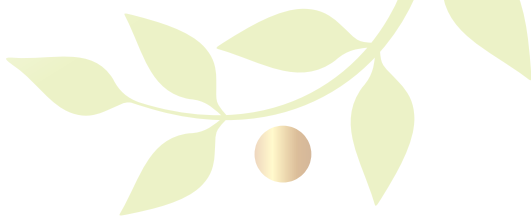
Rodil se je 5. julija 1973 v Ljubljani. Leta 1998 je diplomiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Leta 2001 je na isti akademiji končal magistrski študij, zadnji semester magistrskega študija slikarstva je obiskoval na IUP Indiana University of Pennsylvania (ZDA). Magistrski študij grafike je končal leta 2004. Pomembnejši samostojni razstavi zadnjih treh let sta »Petminutne revolucije«, MSUM v Ljubljani, 2014, in »Imena sodobnega slovenskega slikarstva«, UGM v Mariboru, 2015. Ukvarja se s slikarstvom, grafiko, ilustracijo, oblikovanjem in pisanjem. Živi in ustvarja v Ljubljani.

Grafična lista Arjana Pregla nam kaže, da so izjave »Slika pove več kot 100 besed«, »Slika pove več kot 1000 besed«, »Beseda pove več kot 100 slik« in »Beseda pove več kot 1000 slik« pravzaprav poskus zaščite pred tesnobo, da beseda pove vedno več kot beseda in slika vedno več kot slika.

(Iz spremne besede dr. Miklavža Komelja)

»1000 besed«,
barvni stitotisk,
50 cm × 35 cm, 2016

Nominirake
za iterarno nagrado
MIRA
2016

Miriam Drev
Maja Gal Štromar
Polona Glavan
Alenka Jenstrle-Doležal
Erica Johnson Debeljak
Sonja Koranter
Mojca Kumerdej
Neža Maurer
Silvana Paletti
Marija Pirjevec
Barbara Pogačnik
Alenka Puhar
Svetlana Slapšak

